

при разчитането му. Местното знание, въткано в легенди и предания с директна съотносителност спрямо обредно-сакралния цикъл, е една от тези възможности.

Естествено е отправна точка да бъде конкретното наименование и вариантите му – най-стари и следващи. Разбира се, вземат се под внимание етимологията му и възможните обвързки с битуващото местно знание. В Сливенско са налице множество примери, илюстриращи тези взаимовръзки.

Дори без да се прилага стройна система на подбор в конкретен хронологичен, семантичен или етимологичен порядък, е възможно да се потърси съществуването на определен смислов модел. Примерите за илюстрация на този модел в следващото изложение ще бъдат в рамките на извършеното топонимично проучване за Сливенска околия. В някои случаи, за по-ярко открояване на този модел, ще бъдат приведени примери и от други околии на Сливенска област.

СВЕТИЛИЩЕТО

Едно от най-показателните наименования на местност в това отношение е *Острият камък* с варианти *Лозенски камък*, *Кралимарков камък*, *Кралимаркови стъпки*, *Кралимаркова трапеза* край с. Чокоба. И в трите варианта е налице смислова натовареност в определен контекст. *Острият камък* – защото това е невисоко възвишение от Източна Средна гора, доминиращо над останалия терен, с множество скали върху него – осмислена адекватно природна даденост в конкретно визуален план. *Лозенски камък* е по-късно наименование, свързано с някогашни лозя около него. А *Кралимарков камък (стъпки, трапеза)* се обяснява с местно предание, обвързано с образа на най-якия персонаж от българския героичен епос – Крали Марко. И в този случай е налице осмисляне по своему на конкретни природни дадености, но и на още нещо, в което има намеса и на човешка ръка в стари времена. Според преданието на тази скала е стъпил Крали Марко и седнал да си почине, при което след него са останали две „стъпки“ със свръхчовешки размери (присъщи за Крали Марко) – 20 см широки, 40 см дълбоки и 60 см дълги, пълнещи се с дъждовна вода; мястото на пушката (гегата) му, на кучето му, където е лежало, и на трапезата (софрата) му със солницата. Все природни образувания, осмислени чрез образа на Крали Марко (Табakov 1911: 601; СБНУ, 53, 1971: 930, 933, 934, 946; Демирев 1983: 55–61) Но дали това е всичко?! При извършените проучвания (етнологични, фолклористични, а по-късно и археологически) се оказа, че е налице много стар пласт, върху който се „настанява“ този герой. Основания за това дава и становището на известния чешки археолог К. Шкорпил: „К шарапъ-ташамъ можно причислить и жертвеники в Сакаръ-Планинъ и четыреугольная плита, выдолбленная в скалистой почве и известная у населения под именем „Маркова трапеза“ у с. Чокоба в Сливенскомъ округъ“ (Шкорпил 1905: 415; 1886: 24).